

מתיקנות הדף היומי

גליון "מתיקנות הדף היומי" התנדב על ידי ידידינו הגה"צ רבי ברוך הלברשטאם שליט"א רב ביהמ"ד אגודת בני ברק בנו יקירו של כ"ק האדמו"ר מגארליץ שליט"א חתן הגה"ח רבי אפרים זלמן בעק שליט"א - צדיק שוויץ לול השמחה הגדולה באירוסיו בתו הכלה המהוללה תח" עב"ד החתן המופלג בתורו ש בנש"ק הרב יחיאל יהושע רוננבוים שליט"א בן מחותנו הדגול ידידינו הגה"צ רבי חיים מרדכי שליט"א בנו הגדול של כ"ק האדמו"ר מנדבורנה שליט"א וחתן כ"ק האדמו"ר מביאלה ב"ב שליט"א יאה רעוא שבוכות יומי הרבים יזכה למתיקות בכל הענינים ברו"ג ולרוב תענוג ונחת דקדושה מכל יוצאי חלציו

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של עמוד הימיני פטיש החזק נר המערבי רבינו מרן רבי חיים בן רבי משה עטר בעל ה"אור החיים" הקדוש נסתלק ט"ו תמוז (תק"א)

בחור צעיר מגזע חסידי הוסיאטין ברוסיה, נסחף לא עלינו עם חבריו לתנועת נוער שזנחו את דרך התורה ורחמנא ליצלן. אולם בהמשך הזמן כאשר עלה ביחד עם חבריו לארץ ישראל, נתפרדה חבילתם, והבחור החל לחזור ליהדות, ובין שיעוריו היה קובע בכל שבת שיעור בספר "אור החיים הקדוש" כמו שהיה רואה בבית אביו. במשך הזמן נשא אשה והוליד ילדים, וחינך אותם לדרך התורה והמצוות.

לילה אחד בשכבו על מיטתו הרגיש כאילו הוא מרחף באוויר, ולפתע הובל להיכל גדול, שם היה שולחן וישבו שם דמויות הדורי פנים, והבין שהוא עומד לפני בית דין של מעלה, ושמע איך שהם מעיינים בדינו אם להשאירו בחיים או חלילה להיפך. באמצע הדיון שמע איך שה'אב בית דין' פונה לחבריו ואומר להם: "היות שיש לו שיעור קבוע באור החיים הקדוש, הבה ניתן לו להמשיך בכך". ואכן מיד הוציאוהו מההיכל, ואז הרגיש כאילו הוא מרחף באוויר בכיוון הפוך מהקודם, עד שנתעורר. הוא זכר את כל דבר החלום, וקיבל על עצמו לשמור ביתר שאת כל התורה ומצוותיה, וכמובן שהחל להקפיד ביותר על לימוד האור החיים הקדוש - הלימוד שהציל את חייו.

שבועיים לאחר מכן נזדמן היהודי בתל אביב, ולתדהמתו ראה צדיק אחד מהלך ברחוב. היהודי הכיר מיד על פני הצדיק, שזה ממש אותו 'אב בית דין' ששפט אותו לפני שבועיים בבית דין של מעלה, וכמעט שנפל מתעלף. מיד ניגש לברר מי הוא הצדיק, ואמר לו שזה הרבי הקדוש רבי ישראל מהוסיאטין זצוק"ל. תיכף נזכר היהודי מהסיפורים שהיה שומע בבית אביו אודות הרבי הקדוש, וביקש להיכנס אצל הרבי.

ואכן אחרי מעריב זכה להיכנס בקודש פנימה. כשהרבי שאל אותו 'מי אתה', פרץ היהודי בבכי נורא, ושאל וכו' איך הרבי מכירני, הרי הרבי חרץ את דיני לפני שבועיים. לאחר שנגרע קצת, תפס הרבי בידו ובירכו, שאכן השי"ת יאריך ימיו ושנותיו בטוב. בוא וראה עד כמה גדול הסגולה בלימוד אור החיים הקדוש.

הציפור הנדירה נכנסה מאליה בחלון והבת החולנית התרפאה

גדול, וביקשה עוד ועוד, עד שאכלה את כל בשר הציפור. ולגדול הפלא, תיכף לאחר מכן חל שיפור גדול עד מאד במצבה, הכאב והחולי חלף ועבר, ונהפכה לאיש אחר. לא יאומן כי יסופר.

בכל זאת המשיך רבי נחום לנסוע ללעמברג כמו שציווה הרבי. כאשר הגיעו ללעמברג נסעו תיכף אל הרופא אשר כבר ביקרו אצלו פעמים רבות, והלה כבר התיימש ממנו. כשרק צעדו על סף ביתו, הסתכל הרופא בפני הנערה, ונשאר עומד משתומם כאינו מאמין, ושאל את רבי נחום בתמימה, איזה רפואה מצאת עבורה. סיפר לו רבי נחום שלא עשה עבורה שום רפואה, רק בהיותנו בדרך במלון, נכנסה ציפור אחת בעד החלון, צדנו אותה ועשינו מזה מטעמים, ותיכף אחרי שהבת החולנית אכלה את זה, נהפכה לאדם אחר.

כאשר שמע זאת הרופא, נכנס מיד לחדר פנימי, והביא משם 'ספר רפואות' שבתוכו נמצאה תמונת ציפור, ושאל את רבי נחום, אם דמות הציפור אשר צד, היה נראה כמו הציפור הזאת. ענה רבי נחום, אכן כן, בדיקו כך היה נראה הציפור. אמר לו הרופא, כבר ידעתי מיד שהציפור הזאת היא התרופה היחידה למחלה נדירה זו, אבל היות שהציפור נמצאת רק במדינת הודו ואין שום אפשרות להביאה לכאן, לא יכולתי לעזור בבתך. ותמה אנוכי ולא אוכל להבין, איך הגיעה הציפור הזאת מאליה למדינתנו.

בוודאי הוא אך ורק בכוח תפילתו של הרבי הקדוש השר שלום מבעלזא - אמר לו רבי נחום. וסיפר לרופא כל מה שהיה לו בביקורו אצל הרבי, שציווה עליו לנסוע לכאן, וכשאמרתי שאין לי מה לנסוע אליך, כי כבר התייאשת לגמרי מבתי החולנית. ציווה עלי הרבי בשנית לנסוע אליך, וציווה עלי ליתן לבתי כל מה שרק תרצה לאכול, ובוודאי פעל הרבי בתפילתו, להביא את הציפור הנדירה הזאת לאותו מלון, באותם הרגעים ששהתה שם בתי החולנית. הרופא התפעל עד מאד מזה, ונעשה קידוש שם שמים גדול.

הגמרא בדף היומי שלנו (חולין ס:), 'מלמד שבוים השלישי לששת ימי בראשית כבר יצאו דשאים, ועמדו על פתח קרקע. עד שבו אדם הראשון בימים השישי וביקש עליהם רחמים, וירדו גשמים וצמחו, ללמדך, שהקב"ה מתאווה לתפלתו של צדיקים'.

זאת אומרת, השפע עומד מוכן ומוזמן לאדם, כל מה שנצרך על האדם לעשותו הוא, לנסוע אל הצדיק ולבקש ממנו שיתפלל עליו, כי הקב"ה מתאווה לתפילת הצדיקים, ותיכף לאחר תפילת הצדיק, יזדמן אליו השפע העומד מוכן עבורו. וכלשון הר"ן (דרשות הר"ן דרוש ב), "כי השפע מוכן למתברך, באמצעות המברך והמתפלל".

זה מה שהיה כאן, כידוע הקב"ה מקדים רפואה למכה, בוודאי עוד לפני שנחלתה בתו של רבי נחום, כבר הכין הקב"ה רפואתה על ידי הציפור הנדירה. אך הציפור עמד עדיין "על פתח קרקע", כלומר, היא עדיין הייתה במדינת הודו הרחוקה, כי "הקב"ה מתאווה לתפילתו של צדיקים", ולאחר שהצדיק התפלל עליה, תיכף "ירדו גשמים וצמחו" - הזדמנה הציפור מאליה אל החולנית, ונתרפאה לגמרי.

ללמדך שהקב"ה מתאווה לתפילתו של צדיקים

בתחילה כאשר נחלתה לא עליכם בתו הצעירה של רבי נחום, הוא לא התרגש יותר מדאי, בחושבו שזה כאבי ראש וחום בעלמא, ועד מחרה תתפא. אמנם לדאבונו מיום ליום הורע מצבה, עד שמצבה נעשית קשה עד מאד. רבי נחום ביקר אצל הרבה רופאים מומחים, אולם כולם הרימו את ידיהם בייאוש, באומרם שהיא חולה במחלה נדירה, ואין שום עצה איך לרפאותה.

באחד הימים כאשר רבי נחום שח את גודל צערו לפני ידידיו, הם סיפרו לו על הרבי הקדוש מרן השר שלום מבעלזא זצוק"ל, שכבר ריפא הרבה חולים קשים הרבה בצדקותו, הרבי הקדוש מעביר את ידו או מטפחתו על ראש החולה, ותיכף ומיד נתרפא החולה, אפילו אם לפני רגע הוא היה חולה קשה מאד שכל הרופאים כבר התייאשו ממנו.

רבי נחום התרגש מאד למשמע הדברים, ותיכף נסע ביחד עם בתו החולנית לבעלזא. אמנם לגודל תדהמתו, כאשר נכנס לקדוש פנימה, והממשמש בקודש הקריא לפני הרבי מה שכתוב בקוויטל אודות צרת בתו ומחלתה, לא האציל עליהם הרבי ברכה, רק אמר לרבי נחום שישע עם בתו ללעמברג לרופא מפורסם.

רבי נחום התחיל לבכות בכיות נוראות, וסיפר שכבר ביקר אצל הרבה רופאים, וגם אצל רופא זה בלעמברג כבר ביקר, וכולם כאחד אמרו נושא לחיי בתו, ומה יש לו לנסוע שוב לרופא זה. וההתחנן בפני הרבי שיצווה למשמשו שיעבור במטפחתו על ראש החולה. אמנם הרבי חזר על דבריו, 'כבר אמרתי שתסוע ללעמברג'. והרבי הוסיף ואמר לרבי נחום: "נתן לבתך כל מה שרק תרצה לאכול, אל תמנע ממנה שום דבר שהיא מבקשת לאכול".

כשרבי נחום יצא מן הקדוש פנימה, פרץ בדמעות שלישי. הרבנית הצדקנית ע"ה הבחינה בדבר ושאלה אותו לסיבת בכיו. סיפר לה רבי נחום כל מה שקרהו. ניחמה אותו הרבנית ואמרה לו, אל תדאג כלל, אם הרבי ציווה עליך לנסוע ללעמברג, בלי ספק שהוא כבר פעל בתפילתו שהבת החולנית תזכה שם לרפואה שלימה, ואם כן למה תתמהמה, שטע מיד ללעמברג אל הרופא כפקודת הרבי. רבי נחום נרגע במקצת, ואכן יצא מיד לשוק, ועלה ביחד עם בתו החולנית, על עגלה הנוסעת ללעמברג.

באמצע הדרך כאשר הגיעו סמוך לעיר ז'ולקבא, היה שם בית מרחץ, ולידו מקום חניה לסוסים. סרו לשם בעל העגלה והנוסעים כדי לנוח קמעה מטורח הדרך, ולסעוד את לבם. בתוך כך נכנסה דרך חלון ציפור יפה עד למאוד. הביטה הבת החולנית בחביבות על הציפור ואמרה לאביה, ראה נא את הציפור הנדירה הזו עם כנפיה המוחהבות, מאוד אותה נפשי לאכול חתיכת בשר ממנה.

עצם בקשתה הזאת הייתה לפלא גדול בעיני רבי נחום, כי כבר זמן רב שלא ביקשה לאכול שום דבר. וישמח רבי נחום מאד על מבוקשה, וזכר מיד בדברי הרבי, שיתן לבתו לאכול כל מה שתבקש. מיד צד את הציפור, הזמין שוחט והכינו מזה סעודת צהרים עבור הבת החולנית. כאשר הבת טעמה מן הבשר, התעורר בה תיאבון

השפע
מוכן
למתברך

ביום י"ז - ט"ב סיון יומא דהילולא קדישא של מרן הרבי הקדוש הבית אהרן מקרלין ז"ע זצוק"ל, זכיתי לראשונה לפקוד את הציון הקדוש בעיירה מאלינאו שבאוקריינא. הדרך מארץ ישראל לאוקריינא לא קל, זה כרוך במיעוט אכילה, במיעוט שתייה, במיעוט שינה וכו'.

באמצע אמירת תהלים על הציון הקדוש, כששפכתי שיח בבכיית כמו ילד קטן, בורא עולם האיר לי ווארט נורא, בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא. בספר הקדוש בית אהרן (פרשת ויצא) מובא ממונן הרבי הקדוש רבי שלמה מקרלין ה"ד זצוק"ל, וכך לשון קדשו:

'כמו שאומרים בשם הרב הקדוש ר' שלמה קארלינר זצוק"ל, על מה דאיתא במדרש (ספרי ואתחנן, לב) וכן פירש רש"י בחומש, על פסוק (דברים ו, ה) 'זאהבת את ה' אלקיך בכל לבבך, פירוש 'שלא יהיה לבך חלוק על המקום'. ואמר הפירוש על המדרש, אשר בכל מקום שהוא, יעבוד את הש"ת. כי יש בני אדם כשהם באיזה מקום ואינם עובדים להש"ת, אומרים שהמקום גורם, כי אם היה באיזה מקום אחר, בוודאי היה עובד להש"ת.

על זה אמר המדרש, שחלילה לומר כן. לזה אמר, 'שלא יהיה לבך חלוק על המקום', כי לא המקום גורם ח"ו איזו מניעה לעבודתו יתברך. כי כיון שהכל מאתו יתברך, ורצון הש"ת הוא שיהיה האדם כעת במקום הזה, מסתמא גלוי לפניו יתברך שזה המקום לא יגרום שום מניעה ח"ו לעבודתו יתברך, רק המניעה הוא מצד האדם. לכך אמר המדרש, שלא יהיה לבו חלוק על 'המקום' שהוא שם'. עד כאן לשונו הקדוש.

זכרתי בווארט נורא זה, כשהגעתי בתהלים לפסוק (פרק קל"ב, ה) 'עד אמצא מקום לה' משכנות לאביר יעקב', וחשבתי לומר בסייעתא דשמיא, 'עד אמצא מקום לה', פירוש בכל 'מקום' ומקום שאני נמצא שם, אני מוצא שם באותו מקום דרך עבודה 'לה', ואין לבי חלוק על 'המקום', לומר שהמקום גורם שלא אוכל לעבוד כאן את הש"ת, רק אדרבה, כל מקום נחשב בעיני 'משכנות לאביר יעקב', כאילו כאן הוא המשכן והבית המקדש, ואם כן בוודאי אפשר לעבוד כאן את הש"ת עבודה שלימה ותמה.

עוד זכרתי באמירת פסוק זה, מה שכתוב בתיקוני זוהר הקדוש (כב), בגנות האנשים הצועקים בתפלתם ביום הכיפורים ככלבים, 'קב קב, קב לנא מזונא וְתַי - תן לנו מזונות ופרנסה וחיים. רק עיקר התפילה צריך להיות על צער וגלות השכינה הקדושה.

וחשבתי לומר בסייעתא דשמיא, שזהו 'עד אמצא מקום לה', בכל תפילה על כל צרכינו הגשמיים, צריכים 'למצוא מקום לה', להתפלל בזה בעיקר שלשכינה הקדושה יהיה בית משלה, כמו שכל אדם רוצה שיהיה לו בית משלו, כך כבר יבנה הבית המקדש השלישי שהוא 'המקום לה'.

ובשכר זה חוסך הבן אדם מלהתעסק בבעיות של עצמו, על דרך ששינוי (אבות ג, ה) 'כל המקבל עליו עול תורה, מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ'. כך מי שבוכה ומיצר על גלות השכינה, משמים מזכים אותו שלא יהיה טרוד בטידודות אישיות, רק יהיה לו תמיד ישוב הדעת מושלם, כדי שיוכל להמשיך להתפלל למען כבוד השכינה הקדושה. וממילא בוודאי אין לבו חלוק על המקום, כי שוב אינו מרגיש בשום מקום שאינו יכול לעבוד כאן את ה', מאחר שזוכה לשוב הדעת תמידי בכל מקום שהוא נמצא.

המשך 'נועם שיח' עם אחד מגדולי המשפיעים בדורינו פה מפיק מרגליות בעל 'אייר נתיבים' הגה"צ רבי ישראל יהודה אהרונסון שליט"א

~ החלק השלישי והאחרון - המשך מגליון שי"ז ~

ומאז כל בני הקהילה התחברו מאד לספר קדוש זה, עד שהוכרחו לקנות 'שלשה' סטים שלמים 'שם משמואל'. ועל זה הדרך יש עוד הרבה סיפורים.

הייתי פעם אצל הוד כ"ק מרן אדמו"ר מבעלזא שליט"א, ואמר לי שיש לו 'חיות' מיוחדת בלימוד 'שם משמואל', והוא מורה לחסידיו שילמדו הרבה 'שם משמואל', כי הוא מפרש ומבאר את דרך החסידות באופן השווה לכל נפש.

ובפרט אצלינו ידוע גודל סגולת הלימוד בספר קדוש זה, 'לשון חכמים מרפא' (משלי יב, יח), עצם אמירת התיבות הקדושות מסוגלים מאד. וממילא מורי ורבותי, 'טעמו וראו כי טוב ה', צריכים רק לטעום, לאחר שטועמים כבר מיותר כל מילה, הבן אדם נסחף מעצמו ללימוד בספר קדוש זה בקביעות בלי הפסק.

הרב קובלסקי: אני רוצה לבקש מהמשפיע שיברך לכל קוראי גליון 'מתיקות הדף היומי', שיהיה להם כל צרכם ומבוקשם. הקוראים מבשרים תמיד שהם מתלהבים ומתעוררים לעבודת ה' וליראת שמים על ידי קריאת הגליון, ובוודאי מגיע להם שהמשפיע יברך אותם, שיזכו לכל מה שהם צריכים.

הרב אהרונסון: התורה הקדושה לבד הוא הברכה הגדולה ביותר, הרי הגליון עוסק תמיד בענינים הנלמדים בגמרא בדף היומי. וכמו כן כל פעם כשמדברים על צדיקים, זוכים על ידי זה לכל הברכות. אני רק יברך את הקוראים שיתקיים בהם מה שהרבי הקדוש האבני נזר זצוק"ל היה רגיל לברך, 'ימלא ה' כל משאלות לבכם לטובה', והאבני נזר פירש את הברכה כך, 'הש"ת ימלא את לבכם - במשאלות טובות', לדעת מה לבקש. כשיש בלב משאלות 'טובות', בוודאי כבר זוכים בהש"ת ממלא את כל המשאלות.

אנו אווזים כעת אחרי קבלת התורה, יהי רצון שיזכו כולם לבחינת 'אחזתיו ולא ארפנו' (שיר השירים ג, ד), בחג השבועות כביכול היה לנו נישואין עם התורה הקדושה, אסור לנו עכשיו לעזוב חלילה את התורה. ובזכות התורה נזכה לאורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד.

הרב קובלסקי: אמן.

אני רק יוסיף על דברי המשפיע, שגם רבינו השם משמואל (פינחס תר"ע) כותב כעין זה בענין משאלות הלב, וכך לשון קדשו: 'בגמרא שבת (ק"ח): כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו. הפירוש אצלי, שנותנין דעת ללב האדם, לידע מה ישאל'. זה לשון נפלא, 'הפירוש אצלי', כלומר, אולי יש אנשים אחרים שרוצים כפשוטו 'משאלות לבם', אך 'אצלי' הפירוש הוא כך, שאזכה לדעת בליבי, לידע מה לשאול ולבקש.

ישר כח למרן המשפיע שליט"א על כל הדיבורים.

הרב קובלסקי: איתא בגמרא (קידושין לא:), 'מכבדו בחייו ומכבדו במוטו'. אני רוצה לנצל את ההזדמנות ולבקש מהמשפיע, שירחיב קצת את הדיבור עבור קוראי גליון 'מתיקות הדף היומי', אודות קדושת הספר 'שם משמואל', שלא ירד מעל שולחנו של אבא זצ"ל, לא בימות החול ולא בשבת קודש. וכמו שכבר הזכרנו מקודם, שהיה לו שיעור קבוע בספר שם משמואל בכלל סוכטשוב פעם בשבוע, וגם בשבת קודש אמר שיעור ב'שם משמואל' בבית המדרש סוכטשוב בסעודה שלישית. תמיד היה בהתלהבות מדבריהם הקדושים של הרבי הקדוש השם משמואל, ואביו הרבי הקדוש האבני נזר זצוק"ל.

אני מעריך שיש יהודים בין קוראי הגליון, שעדיין לא זכו אף פעם ללמוד ספר הקדוש שם משמואל, או שעוד לא זכו להרגיש הטעם הנפלא בלימוד ספר קדוש זה. ובכן ברצוני לבקש מהמשפיע שליט"א, שיכניס בהם חשק ללימוד בספר קדוש זה, בבחינת 'טעמו וראו כי טוב ה'. ודברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב, בוודאי בזכותכם יהיו אנשים שיתחילו ללמוד את הספר הקדוש שם משמואל, וזה יהיה לזכותו ולעילוי נשמתו של אבא זצ"ל.

הרב אהרונסון: בדרך כלל כשניגשים ללימוד ספרי חסידות, צריכים להתייגע כדי להבין מה הם אומרים, כך הוא ברוב ספרי החסידות. לעומת זה הספר הקדוש שם משמואל, כבר העיד עליו אביו הרבי הקדוש האבני נזר זצוק"ל, שיש לו 'צחות לשון'. ואכן דבריו מבוארים ומובנים מאד, לא צריכים להתייגע כדי להבין את דבריו.

עוד העיד עליו אביו הרבי האבני נזר, שדבריו מסודרים מאד. לפעמים כשולמדים בספרים הקדושים צריכים להתייגע לבד, להבין איך מתורץ לפי זה כל הקושיות שהקשה בתחילה, וצריכים לעשות סיכומים וכדומה. לעומת זה ספר שם משמואל בנוי באופן ברור מאד, על כל קושיא כתוב מפורש התיורץ על כך, והכל מסודר בתכלית הסידור, תוך כדי שהשם משמואל מכניס בנו רגש וחיות בכל תיבה ותיבה מספרו הקדוש.

ומזה הטעם אנו רואים בחוש, שבכל סוגי הקהילות הקדושות לומדים ספר 'שם משמואל', כך הוא מציאות הדברים. יש על זה הרבה סיפורים, אחד סיפר לי שהוא היה בצרפת ביחד עם בנו שהוצרך לעבור שם ניתוח. בהיותו שם נכנס לבית הכנסת ספרדי, ונדהם מאד לראות, שלמרות שאין שם שום ספרי חסידות, נמצא שם 'שלשה' סטים 'שם משמואל'. הוא הלך לברר מה הפשט בזה, וסיפרו לו, שאחד מיהודי הקהילה מצא פעם ספר שם משמואל באיזה מקום, ולמד את זה, וראה גודל המתקוות שיש בספר קדוש זה, והביא את הספר לבית הכנסת,